

**Vänmanninsaaren keltakurjenmiekkäesiintymien
tarkistuskäynti 18.8.2023**

Sisällys

1. Tausta.....2
2. Maastotarkistus 18.8.2023.....2

1. Tausta

Vänmanninsaareen tehtiin vuonna 2021 luontoselvitys. Saaren pohjoispäästä, rantaviivan tuntumasta havaittiin rauhoitetun keltakurjenmiekan (*Iris pseudacorus*) esiintymiä (Sitowise Oy 2021). Esiintymien sijainnit on esitetty kuvassa 1. Esiintymät on kuvattu raportissa seuraavasti:

Kirjaston pengerrannan alaosassa tiivis kasvusto, joka luultavasti samaa yksilöä. Kasvusto noin neliön alalla. Toinen ryhmä penkereen kulmassa pajujen alla ja kolmas edellisestä noin 5 metriä. 4. ryhmä aivan betoniperustuksen lähellä. Versomäärät: 20 + 8 + 4 + 15. Ominaislajit: ranta-alpi, mesiangervo, rentukka, kurjenjalka, ruokohelpi, suo-orvokki, karhunputki, suoputki, nokkonen, kiiltopaju, järviruoko, vesisara (Sitowise Oy 2021).

Kuvat 1 ja 2. Vasemmalla v. 2021 havaitut keltakurjenmiekkiesiintymät (kartta: Sitowise Oy 2021). Oikealla keltakurjenmiekan esiintymät 18.8.2023.

2. Maastotarkistus 18.8.2023

Keltakurjenmiekkiesiintymien nykytilanne tarkistettiin maastossa elokuussa 2023 (Sari Ylitulkila, Oulun kaupunki). Vesi oli maastokäynnin aikaan melko matalalla.

Rantavyöhyke on kauttaaltaan rakennettua, kivikkoista rantapengertä, joka on paikoin jyrkkää. Kivikkoinen ranta on kauttaaltaan vaikeakulkuinen. Saaren pohjoispäässä on pienellä alueella enemmän ranta- ja vesikasvillisuutta (mm. vesisara, terttualpi, järviruoko, ruokohelpi, korpikastikka, mesiangervo, ulpukka, myrkkyykeiso, rantakukka, rentukka, vesihierakka, rantalemmikki). Pensaikkaa rantavyöhykkeellä muodostaa kiiltopaju, alueella on myös yksi terijoensalava. Ylempänä rantapenkereellä kasvaa myös runsaasti kulttuurivaikutuksesta kertovaa lajistoa, mm. nokkosta, hiirenvirnaa ja maitohorsmaa. Kuvissa 3–6 on yleiskuvia ranta-alueelta.

Keltakurjenmiekkää havaittiin vuonna 2023 kolmella kohdalla (kuva 2), joista kahdessa oli useampia lähemmäs toisiaan sijaitsevia kasvustoja. Kasvustot sijaitsevat kivikossa ja osittain pajupensaikon seassa. Kasvustojen tarkemmat tiedot on koottu raportin lopussa olevaan taulukkoon.

Itäisimmän, vuonna 2021 havaitun keltakurjenmiekkäesiintymän läheisyyteen oli läjitetty maa-ainesta. On mahdollista, että osa itäisimmästä esiintymästä on jäänyt maakasan alle.

Keltakurjenmiekkäesiintymien sijainnit on määritetty molemmissa selvityksissä GPS-laitteella, jonka tarkkuus on muutamia metrejä. Tämä tuo pientä epätarkkuutta havaintojen sijaintitietoihin.

Kuvat 3–6. Yleiskuvia Vänmanninsaaren pohjoiskulmasta. Ylärivillä kuvia rantapenkereen kasvillisuudesta, alarivissä kuvia alueelle läjitetystä maa-aineksesta.

Seuraavaan taulukkoon on koottu keltakurjenmiekkäesiintymien tarkemmat tiedot. Esiintymät on numeroitu järjestyksessä lännestä itään.

Kasvusto 1 (3 erillistä kasvustoa muutaman metrin säteellä toisistaan) 72111110:427538 (etrs-tm35fin), 7213221.630: 26474651.104 (ETRS-GK26)	
1 verso rantakivikossa	
22 versoa kivikossa (yksi kukkavana, jossa siemenkodat)	
15 versoa kivikossa (vedessä)	

Kasvusto 2 (2 erillistä kasvustoa 2 m etäisyydellä toisistaan) 72111111:427543 (etrs-tm35fin), 7213222.709:26474656.089 (ETRS-GK26)	
noin 12 versoa pajupensaassa	
8 versoa rantakivikossa	
Kasvusto 3 (yksi kasvusto) 72111122:427562 (etrs-tm35fin), 7213234.012:26474674.919 (ETRS-GK26)	
1 verso vesirajan lähellä, rantakasvien ja pensaikon rajalla	